

[Експедиція починається!]

Вітаємо вас на початку книжки поета Ігоря Мітрова! Зараз розпочнеться ваша літературна виправа вглиб. Це буде справжня археологічна експедиція, з монетами, скелетами і статуями, але також і з привалами, що можуть затягтися до завтрашнього ранку – з жартами, жонглюванням цитатами, петингом, портвейном і бійками. Такий уже він – наш богемний провідник. Якщо Михайль Семенко сотню років тому називав себе «і футурист, і антиквар», то Мітров міг би про себе сказати: «і археолог, і бітник».

На воді, у повітрі та, звісно, у землі – що ви побачите протягом експедиції? Найголовніше: багатий культурний шар у поєднанні зі свіжістю образів, вигадливою й оригінальною метафорою. Мітров не лише вміє запустити свіжий вітер у давні могили, а й здатний вплести будь-який сучасний об'єкт у смислову мережу світової культури. Може, я щось і перебільшую, але в тенденціях не помиляюся точно: оригінальність цього поета проростає з його начитаності, а на сторінках цієї книжки на вас чекають сотні й тисячі помітніших чи захованіших цитат і алюзій.

У житті Ігор Мітров, або, як його іноді називають, Мітруша – взірцевий богемний персонаж. Я б сказав, що такого бракувало українській поетичній сцені двотисячних та початку дві тисячі десятих років. У численних легендах, що ширяться поетичними середовищами, цей поет ночує в київському парку Шевченка («Зелений корпус»), бо не має жодного легального

даху над головою, але водночас він ходить в елегантному піджаку, а іноді і з квіткою в кишені. Він живе на археологічних розкопках. Його намагався спокусити священик православної церкви Московського патріархату. Він заснув під час літературних читань у кинутому свинарнику. Він гуляє з найсексапільнішими поетками. Він безжально-в'їдливо коментує вірші своїх колег і колежанок.

Що з цього правда, а що – поетична вигадка? Вже не пам'ятаю. Та воно й не треба: хай поет Мітров запам'ятається вам якнайефектнішим і суперечливим.

*у місті чернівці
на вулиці пауля целяна
у квартирі за дві тисячі гривень*

*дві тисячі гривень пропив
і став генієм*

Але це має стосунок не лише до біографії нашого автора, а й до його письма. Ігор Мітров регулярно занурюється в натуралістичні подробиці нашої з вами соковитої буденності (а як інакше археологу?!), проте навіть там він неодмінно залишається естетом. Безцільне блукання вулицями, побутова сварка, провінційний цвинтар – усе в Мітрова повинно бути і є красивим. У певному сенсі поет перетворює те, що раніше освіченій людині здавалося шокуюче огидним, а тепер видається просто нудним, на дещо оригінальне, яскраве,

естетично наснажене. Поезія в цій книжці бере штурмом життя, підкорює його собі та перетворює, розфарбовує.

*пляшка молока
зі дзвоном розбилася об голову*

*тепер я полонений
я намагаюся втекти
і тепер я полонений
у квадраті*

*у білому квадраті
писевича*

*гравітацію зрозумів
буду мисливцем на молоці
заки засліпну*

*прошу кохана
вічно течи
моїми очима
незрячими*

Перетворення, метаморфози – дуже важливий мотив книжки «Голландський кут». Через це в поета такі жваві стосунки з метафорами, через це він повсякчас хоч би й жартома вибудовує чи то вертикальні конструкції з містичним присмаком, чи антени зв'язку з минулим.

Через це ж одним із наскрізних образів збірки є по-
жирання, зокрема й пожирання людини.

Але водночас Мітров уміє бути сентиментальним
ліриком, здатним небанально викрутити, до прикла-
ду, смертельно заяложені порівняння жіночого тіла
з усілякими фруктами.

*десь далеко
в будинку без стін
сидить дівчина з очима великими наче абрикос
на цьому її схожість із абрикосом не вичерпується*

*її живіт нижче пула вкритий оксамитовим пухом
наче абрикос*

*її перса круглі й ніжні наче абрикос
її вуста солодкі наче абрикос
навіть її волосся схоже на абрикосове варення*

*будинок без стін не захищає від вітру
дівчина мерзне
гусяча шкіра вкриває
ніжне оголене тіло*

*гей дівчино-абрикос!
стрибай мені на долоні
пеститиму заки сік потече*

*а потім з'їм тебе всю
тільки горішок серця не чіпатиму*

хоча ні
дістану зі шкаралупи
і навпіл розгризу

Метаморфози і тонка лірика – те, що відокремлює Ігоря Мітрова від «школи» концентрованого наративного верлібру, до якої він, безумовно, вельми близький. Це і те, що робить його тексти напрочуд вільними. Не в досить наївному епатажі, не в розмаїтій тематиці, а в самій матерії творів. І, як наслідок, навіть мовні недоладності в «Голландському куті» сприймаються зовсім не драматично, але як черговий вияв по-своєму симпатичної вітряної розхристаності.

Коли наша археологічна експедиція сягає спекотних степів десь неподалік Керчі, я розумію, що передмову треба було починати не так. А, приміром, отак, із патосом, із чуттям: *«Ігор Мітров – поет українського Криму. Як сказав би Джойс, коли б він був українцем – кримолюбивий бард. Мітров відступив із півострова набагато пізніше за останні українські частини. І сьогодні кожна перемога Мітрова – це перемога українського Криму».*

Насправді, це не такий стьоб, як здається на перший погляд. Не лише Крим, а й цілий Південь, Причорномор'я і Приазов'я, на мапі сучасної української літератури дотепер прокреслені лише пунктиром. І я не вірю, що цей факт лише випадково збігся з успіхами агресора в Криму. Приємно сьогодні спостерігати кримську тему в поезіях Світлани Поваляєвої, Дмитра Лазуткіна чи Олени Максименко. Але ще приємніше писати

передмову українському поету з Криму. Передмову, яка вже закінчується. Починається привал у тіні дикої маслини. Добувайте портвейн із рюкзаків, ламайте хліб, розгортайте сторінки з віршами.

*Олег Коцарев,
поет (дуже приємно)*